

Ruh cesede, kalp nefse, akıl mideye hâkim olmalı

ÜÇÜNCÜ NÜKTE

Sâbık İkinci Nüktede, “Kuvve-i zaika kapıcıdır” dedik. Evet, ehl-i gaflet ve ruhen terakkî etmeyen ve şükür mesleğinde ileri gitmeyen insanlar için bir kapıcı hükmündedir. Onun telezzüzü hatırı için israfata ve bir dereceden on derece fiyata çıkmamak gerektir.

Fakat hakikî ehl-i şükrün ve ehl-i hakikatin ve ehl-i kalbin kuvve-i zaikası, Altıncı Söz’deki muvazenede beyan edildiği gibi, kuvve-i zaikası rahmet-i İlâhiyenin matbahlarına bir nâzır ve bir müfettiş hükmündedir. Ve o kuvve-i zaikada taamlar adedince mizancılarla nimet-i İlâhiyenin envainı tartmak ve tanımak, bir şükr-ü manevî suretinde cesede, mideye haber vermektir. İşte bu surette kuvve-i zaika yalnız maddî cesede bakmıyor. Belki kalbe, ruha, akla dahi baktığı cihetle, midenin fevkinde hükmü var, makamı var. İsrâf etmemek şartıyla ve sırf vazife-i şükranıyeyi yerine getirmek ve enva-ı niam-ı İlâhiyeyi hissedip tanımak kaydıyla ve meşrû olmak ve zillet ve dilenciliğe vesile olmamak şartıyla, lezzetini takip edebilir. Ve o kuvve-i zaikayı taşıyan lisanı şükürde istimal etmek için lezzetli taamları tercih edebilir.

Bu hakikate işaret eden bir hâdis ve bir keramet-i Gavsiye:

Bir zaman, Hazret-i Gavs-ı A’zam (ks) Şeyh Geylânî’nin terbiyesinde, nazdar ve ihtiyare bir hanımın bir tek evladı bulunuyormuş. O muhterem ihtiyare, gitmiş oğlunun hücreğine, bakıyor ki, oğlu bir parça kuru ve siyah ekmek yiyor. O riyâzâtta zaafiyetiyle, validesinin şefkatini celb etmiş. Ona acımış. Sonra Hazret-i Gavs’ın yanına şekva için gitmiş. Bakmış ki Hazret-i Gavs, kızartılmış bir tavuk yiyor.

Nazdarlığından demiş:

“Yâ Üstad! Benim oğlum açlıktan ölüyor; sen tavuk yersin!”

Hazret-i Gavs tavuğa demiş:

“Kum bi-iznillah” [Allah’ın izniyle kalk (diril)!]

O pişmiş tavuğun kemikleri toplanıp tavuk olarak yemek kabından dışarı atıldığını, mutemed ve mevsuk çok zatlardan, Hazret-i Gavs gibi kerâmât-ı harikaya mazhariyeti dünyaca meşhur bir zatın bir kerameti olarak, manevî tevatürle nakledilmiş.

Hazret-i Gavs demiş:

“Ne vakit senin ođlun da bu dereceye gelirse, o zaman o da tavuk yesin.”

İşte Hazret-i Gavs'ın bu emrinin manası şudur ki: Ne vakit senin oğlun da ruhu cesedine, kalbi nefsine, akli midesine hâkim olsa ve lezzeti şükür için istese, o vakit leziz şeyleri yiyebilir.

Lem'alar, On Dokuzuncu Lem'a, s. 251